

В. О. ВОЙТЕНКО

Віталій Олександрович Войтенко, керуючий роздрібним бізнесом Київського центру продажів ПУАТ «Фідобанк»

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЇХ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ВВЕДЕННІ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

Забезпечення контролю (нагляду) за стабільністю банківської системи України здійснюється шляхом адміністративно-правового регулювання банківської діяльності. Для цього в нашій державі необхідні розробка та впровадження нормативно-правових актів, які регламентують вказаний контроль (нагляд).

При цьому у зв'язку з тим, що на сьогодні окремі структури банківської системи України змушені працювати у зоні антитерористичної операції у Луганській та Донецькій областях, виникає необхідність у адміністративно-правових засадах здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період.

Окремі аспекти адміністративно-правового регулювання банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації вивчали у своїх працях вчені – юристи, фахівці з державного управління, економісти та інші, спеціалісти з галузі банківської справи та банківського менеджменту. Проте адміністративно-правове регулювання здійснення контролю за банківською системою України саме у особливий період – у період мобілізації чи воєнного стану – фактично було поза увагою дослідників.

Мета статті полягає у визначенні сутності, змісту та особливостей адміністративно-правових засад здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період.

Правові засади здійснення контролю (нагляду) за банківськими установами досить детально висвітлено у літературі, зокрема такими вченими, як К. О. Алексійчук, А. Г. Баришніков, І. В. Горьова, Р. А. Гриценко, Л. М. Доля, О. П. Заруцька, Н. Е. Златіна, В. В. Коваленко, Г. О. Кришталь, О. С. Любунь, В. В. Лиховей, О. П. Орлюк, М. В. Павленко, О. І. Поздняков, В. П. Приходько, К. Є. Раєвський, Ю. С. Ребрик, В. С. Симов'ян, А. І. Степаненко, А. С. Ступак, Н. Р. Швець, Т. В. Щербина, А. П. Яценюк та іншими. Проте, позитивно оцінюючи здобутки вказаних цих та інших вчених, варто зазначити, що тема контролю (нагляду) за банківськими установами при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період розкрита у літературі досить фрагментарно.

Зокрема, недостатньо висвітлено питання, пов'язані із методологією організації банківського нагляду з боку Національного банку України в особливий період, контролю за використанням фінансових ресурсів в особливий період, порядку валютного контролю у цей період тощо.

Банківська система не є ізольованою від суспільного, політичного, правового та інших середовищ України, а навпаки, тісно взаємодіючи з ними, є важливою складовою більш загального утворення – фінансової системи нашої країни. Фінансова діяльність держави взагалі та в особливий період зокрема тісно пов'язана з діяльністю банків. І оскільки більшість фінансових операцій здійснюється через банки, це вимагає від держави специфічного правового регулювання. Як зазначають автори посібника «Основи фінансового забезпечення військової частини»: «...Війна та економіка взаємопов'язані й об'єктивно вимагають підвищення ролі фінансового забезпечення військ, зміцнення в цілому обороноздатності держави і, особливо, створення умов для ефективного реалізації її воєнно-економічного потенціалу»¹.

Насамперед варто визначити поняття «особливий період». Так, відповідно до ст. 1 Закону України «Про оборону України» від 6 грудня 1991 р. № 1932-ХІІ (в редакції Закону України від 5 жовтня 2000 р. № 2020-ІІІ)² особливий період – це період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій. Проте у нормах вказаного Закону щодо правового регулювання саме банківської системи України в особливий період нічого не зазначається.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про Збройні Сили України» від 6 грудня 1991 р. № 1934-ХІІ (в редакції Закону України від 5 жовтня 2000 р. № 2019-ІІІ)³ в особливий період керівництво Збройними Силами України та іншими військовими формуваннями Президент України може здійснювати через Ставку Верховного Головнокомандувача, робочим органом якої є Генеральний штаб Збройних Сил України. Але і у цьому Законі не вказано, які структури мають повноваження щодо здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період.

Поняття особливого періоду у ст. 1 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21 жовтня 1993 р. № 3543-ХІІ (в редакції Закону України від 2 березня 2005 р. № 2435-ІV)⁴ надається більш

розширено, аніж у вказаних законах України: це період функціонування національної економіки, органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, Збройних Сил України, інших військових формувань, сил цивільного захисту, підприємств, установ і організацій, а також виконання громадянами України свого конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, який настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій. Проте, на жаль, і у цьому Законі немає фундаментальних положень про банківську систему України в особливий період. Закон обмежується положеннями, що мобілізаційна підготовка та мобілізація здійснюються на основі фінансової забезпеченості, зміст мобілізаційної підготовки, поряд з іншим, становить підготовка фінансової системи держави до функціонування в умовах особливого періоду (ст. 3), Міністерство оборони України організовує фінансове та матеріально-технічне забезпечення заходів мобілізаційної підготовки та мобілізації у Збройних Силах України (ст. 14) та ін.

Принагідно слід зазначити, що основні законодавчі акти у сфері встановлення особливого періоду – Закони України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16 березня 2000 р. № 1550-III⁵ та «Про правовий режим воєнного стану» від 6 квітня 2000 р. № 1647-III⁶ взагалі не вживають термін «особливий період» і не регулюють банківську сферу у вказаний період.

Деякі питання правового регулювання банківської системи України в особливий період можна охарактеризувати із Закону України «Про державний матеріальний резерв» від 24 січня 1997 р. № 51/97-ВР⁷. Так, у Законі наголошується, наприклад, що за позичання матеріальних цінностей з державного резерву передбачається плата, розмір якої визначається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, і не може перевищувати розміру облікової ставки Національного банку України.

Що стосується основного Закону України у сфері банківської діяльності – Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. № 2121-III⁸, то цей нормативно-правовий акт також не визначає суттєвих особливостей здійснення контролю банківських установ в особливий період. Проте відповідно до ст. 67 цього Закону НБУ має право запровадити особливий режим контролю за діяльністю банку та призначити куратора банку.

Істотне значення для адміністративно-правового контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період має ст. 7 Закону України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 р. № 679-XIV⁹, а саме п. 20 ч. 1, відповідно до якого НБУ визначає особливості функціонування банківської системи України в разі введення воєнного стану чи особливого періоду, здійснює мобілізаційну підготовку системи Національного банку.

Проте найбільш вагоме значення для правового регулювання контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період має Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI¹⁰ (раніше – Закон України «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20 вересня 2001 р. № 2740-III, який втратив чинність на підставі Закону України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI¹¹). Цим Законом встановлюються, зокрема, правові, фінансові та організаційні засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, повноваження Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд), порядок виплати Фондом відшкодування за вкладками, а також регулюються відносини між Фондом, банками, Національним банком України, визначаються повноваження та функції Фонду щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку і ліквідації банків.

Національним банком України також було видано низку актів, які регулюють ті чи інші питання банківської системи України в особливий період. Зокрема, це постанови «Про затвердження Положення про порядок припинення, зупинення, обмеження діяльності банків в особливий період» від 16 вересня 2004 р. № 444¹², «Про затвердження Положення про порядок управління Національним банком України грошово-кредитним ринком в особливий період» від 17 вересня 2003 р. № 405¹³, «Про затвердження Положення про створення, зберігання та використання Національним банком України та банками, які залучаються до роботи в особливий період, резерву матеріально-технічних засобів для роботи в особливий період» від 8 листопада 2004 р. № 534¹⁴, «Про затвердження Положення про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті в особливий період» від 23 грудня 2003 р. № 576¹⁵, «Про затвердження Положення про організацію готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період» від 12 лютого 2004 р. № 46¹⁶, «Про затвердження Положення про порядок валютного регулювання та валютного контролю в особливий період» від 18 лютого 2004 р. № 60¹⁷ та ін.

Особливої уваги у розглядуваному аспекті потребує Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі» від 22 липня 2014 р. № 435¹⁸, яка прийнята з метою забезпечення функціонування банківської системи України та безперебійного фінансування потреб держави і життєдіяльності населення в умовах надзвичайного режиму роботи. Вимоги цієї Інструкції поширюються на НБУ, банки та небанківські установи – учасників системи електронних платежів (далі – СЕП) у разі запровадження надзвичайного режиму роботи. При цьому надзвичайний режим роботи пояснюється Інструкцією як порядок проведення банківських операцій, опис змін у технологіях їх проведення, окремі питання організації діяльності Національного банку, його структурних підрозділів, банків України, а також дій працівників Національного банку, пов'язаних із виконанням таких операцій у разі виникнення нештатного режиму, що унеможлиблює роботу банківської системи.

Тому в аспекті визначення засад здійснення контролю банківських установ при їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період можна проаналізувати порядок запровадження тимчасової адміністрації та ліквідації банків на прикладі публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Південкомбанк» (далі – ПАТ «КБ «Південкомбанк») зокрема як банку, що знаходиться у зоні АТО, а саме у м. Донецьк¹⁹.

Так, відповідно до ст. 34 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Фонд повинен розпочинати процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку та здійснення тимчасової адміністрації в банку на наступний робочий день після офіційного отримання рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомив, що відповідно до ст. 34 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» на підставі постанови Правління НБУ від 23 травня 2014 р. № 305 «Про віднесення публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Південкомбанк» до категорії неплатоспроможних» виконавчою дирекцією Фонду було прийнято рішення від 26 травня 2014 р. № 37 щодо здійснення тимчасової адміністрації та призначення уповноваженої особи Фонду на тимчасову адміністрацію (далі – уповноважена особа Фонду) у ПАТ «КБ «Південкомбанк» (код за ЄДРПОУ 19358767; МФО 335946). Уповноваженою особою Фонду призначено заступника директора департаменту моніторингу діяльності банків А. А. Маляренка. Тимчасову адміністрацію запроваджено строком на три місяці з 26 травня 2014 р. по 25 серпня 2014 року. Відтак правочини, вчинені органами управління та керівниками ПАТ «КБ «Південкомбанк» після призначення уповноваженої особи Фонду, є нікчемними. З огляду на викладене Фонд зазначав, що здійснення операцій за кореспондентськими рахунками ПАТ «КБ «Південкомбанк» можливе лише за підписом уповноваженої особи Фонду²⁰.

На підставі постанови Правління НБУ № 305 виконавчою дирекцією Фонду було прийнято рішення № 37 про запровадження з 26 травня 2014 р. тимчасової адміністрації та призначення уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на тимчасову адміністрацію. Рішенням виконавчої дирекції Фонду № 53 з 16 липня 2014 р. у зв'язку з виробничою необхідністю було відсторонено від виконання обов'язків уповноваженої особи Фонду на здійснення тимчасової адміністрації в ПАТ «Комерційний банк «Південкомбанк» директора департаменту моніторингу діяльності банків Фонду А. А. Маляренка. Рішенням виконавчої дирекції Фонду № 54 уповноваженою особою Фонду на здійснення тимчасової адміністрації в ПАТ «КБ «Південкомбанк» на період з 16 липня 2014 по 25 серпня 2014 р. включно призначено провідного професіонала з питань врегулювання неплатоспроможності банків відділу запровадження процедури тимчасової адміністрації та ліквідації департаменту врегулювання неплатоспроможності банків Фонду А. М. Кірієнка²¹.

Тимчасову адміністрацію в ПАТ «КБ «Південкомбанк» запроваджено строком на три місяці з 26 травня 2014 р. по 25 серпня 2014 року²². Протягом дії тимчасової адміністрації вкладники ПАТ «КБ «Південкомбанк» могли отримати свої кошти за договорами банківського вкладу (депозиту), строк дії яких закінчився, та за договорами банківського рахунку. Виплати за зазначеними договорами здійснюються в розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані на день прийняття рішення Національним банком України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше 200 тисяч гривень.

З метою виведення ПАТ «КБ «Південкомбанк» з ринку найменш витратним способом, Фондом було оголошено про пошук потенційних інвесторів. Потенційним інвесторам Фондом було запропоновано такі способи виведення банку з ринку, як: 1) відчуження всіх або частини активів і зобов'язань банку на користь приймаючого банку; 2) створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань банку; 3) продаж банку в цілому. У результаті до Фонду надійшли заявки від кількох потенційних інвесторів, які виявили намір взяти участь у виведенні ПАТ «КБ «Південкомбанк» з ринку лише шляхом відчуження всіх або частини активів та зобов'язань неплатоспроможного банку на користь приймаючого банку з відкликанням банківської ліцензії неплатоспроможного банку та подальшою його ліквідацією²³.

З 29 липня 2014 р. ПАТ «КБ «Південкомбанк» починає виплати коштів вкладникам за договорами, строк дії яких закінчився по 26 травня 2014 р. включно, та за договорами банківського рахунку (поточні та карткові рахунки). Виплати коштів будуть здійснюватися протягом терміну дії тимчасової адміністрації через установи ПуАТ «ФІДОБАНК». Для отримання коштів за зазначеними договорами вкладникам необхідно було звернутися до установи ПуАТ «ФІДОБАНК» з паспортом та документом органу державної податкової служби про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (ідентифікаційний номер)²⁴.

З метою зменшення витрат на оренду офісного приміщення банку ПАТ «КБ «Південкомбанк» з 26 серпня 2014 р. змінив місцезнаходження та адресу для листування²⁵.

Відповідно до постанови Правління Національного банку України від 24 вересня 2014 р. № 598 «Про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію ПАБ «Комерційний банк «Південкомбанк» виконавчою дирекцією Фонду було прийнято рішення від 26 вересня 2014 р. № 101 «Про початок процедури ліквідації ПАТ «КБ «Південкомбанк» та призначення уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку», згідно з яким було розпочато процедуру ліквідації ПАБ «КБ «Південкомбанк» та призначено уповноваженою особою Фонду на ліквідацію провідного фахівця з питань врегулювання неплатоспроможності банків відділу запровадження процедури тимчасової адміністрації та ліквідації департаменту врегулювання неплатоспроможності банків М. А. Славкіну строком на один рік з 26 вересня 2014 р. по 26 вересня 2015 р. включно²⁶.

Із 8 жовтня 2014 р. Фонд розпочав виплати коштів вкладникам ПАТ «КБ «Південкомбанк» через АТ «Райффайзен Банк Аваль». Для отримання коштів вкладники ПАТ «КБ «Південкомбанк» з 8 жовтня 2014 р.

по 17 листопада 2014 р. включно можуть звертатись до установ банку-агента Фонду Публічне акціонерне товариство «Райффайзен Банк Аваль». Виплати гарантованої суми відшкодування здійснюватимуться відповідно до Загального реєстру вкладників, які мають право на відшкодування коштів за вкладом за рахунок Фонду. Виплати відшкодувань вкладникам здійснюватимуться в розмірі вкладу, включаючи відсотки, нараховані на день початку процедури виведення Фондом банку з ринку, але не більше 200 тисяч гривень²⁷.

Таким чином, практика показує, що здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації має відзнаки саме у особливий період. Вони виявляються у наступному: 1) повинні відповідати загальним правилам здійснення контролю банківських установ відповідно до норм Конституції України, норм загального банківського законодавства (Законів України «Про банки і банківську діяльність», «Про Національний банк України», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та інших); 2) повинні відповідати правилам здійснення контролю саме в особливий період, тобто період, що настає у час мобілізації (крім цільової) чи в час введення воєнного стану в Україні та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій; 3) повинні відповідати нормативно-правовим актам Національного банку України щодо діяльності банків в особливий період (організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі).

¹ Основи фінансового забезпечення військової частини [Текст]: [навч. посіб.] / [І. Ю. Марко, Д. М. Котій, Ю. Б. Медведєв та ін.]. – К.: ВІКНУ, 2006. – Ч. 1. – С. 326.

² Про оборону України [Текст]: Закон України від 6 грудня 1991 року № 1932-ХІІ (в редакції Закону України від 5 жовтня 2000 року № 2020-ІІІ) // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 49. – Ст. 420.

³ Про Збройні Сили України [Текст]: Закон України від 6 грудня 1991 року № 1934-ХІІ (в редакції Закону України від 5 жовтня 2000 року № 2019-ІІІ) // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – Ст. 410.

⁴ Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію [Текст]: Закон України від 21 жовтня 1993 року № 3543-ХІІ (в редакції Закону України від 2 березня 2005 року № 2435-ІV) // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 16. – Ст. 255.

⁵ Про правовий режим надзвичайного стану [Текст]: Закон України від 16 березня 2000 року № 1550-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 23. – Ст. 176.

⁶ Про правовий режим воєнного стану [Текст]: Закон України від 6 квітня 2000 року № 1647-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 28. – Ст. 224.

⁷ Про державний матеріальний резерв [Текст]: Закон України від 24 січня 1997 року № 51/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 13. – Ст. 112.

⁸ Про банки і банківську діяльність [Текст]: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5–6. – Ст. 30.

⁹ Про Національний банк України [Текст]: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238.

¹⁰ Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Текст]: Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 22. – Ст. 824.

¹¹ Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Текст]: Закон України від 20 вересня 2001 р. № 2740-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 5. – Ст. 30. (Закон втратив чинність на підставі Закону України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI).

¹² Про затвердження Положення про порядок припинення, зупинення, обмеження діяльності банків в особливий період [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 16 вересня 2004 р. № 444. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 жовтня 2004 р. за № 1265/9864 (Позначку «Не для друку» знято Постановою Національного банку України від 30 червня 2010 р. № 305) // Офіційний вісник України. – 2010. – № 65. – Ст. 2343.

¹³ Про затвердження Положення про порядок управління Національним банком України грошово-кредитним ринком в особливий період [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 17 вересня 2003 р. № 405. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 3 жовтня 2003 р. за № 895/8216 (Позначку «Не для друку» знято Постановою Національного банку України від 30 червня 2010 р. № 305) // Офіційний вісник України. – 2010. – № 65. – Ст. 2339.

¹⁴ Про затвердження Положення про створення, зберігання та використання Національним банком України та банками, які залучаються до роботи в особливий період, резерву матеріально-технічних засобів для роботи в особливий період [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 8 листопада 2004 р. № 534. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 листопада 2004 р. за № 1502/10101 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 48. – Ст. 3161.

¹⁵ Про затвердження Положення про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті в особливий період [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 23 грудня 2003 р. № 576. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 14 січня 2004 р. за № 39/8638 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3. – Ст. 132.

¹⁶ Про затвердження Положення про організацію готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 12 лютого 2004 р. № 46. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 лютого 2004 р. за № 257/8856 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – Ст. 625.

¹⁷ Про затвердження Положення про порядок валютного регулювання та валютного контролю в особливий період [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 18 лютого 2004 р. № 60. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 березня 2004 р. за № 306/8905 (Позначку «Не для друку» знято Постановою Національного банку України від 30 червня 2010 р. № 305) // Офіційний вісник України. – 2010. – № 65. – Ст. 2341.

¹⁸ Про затвердження Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі [Текст]: Постанова Правління Національного банку України від 22 липня 2014 р. № 435 // Дебет-Кредит. – 2014. – № 32. – С. 43–72.

¹⁹ У Південкомбанк введена тимчасова адміністрація – це 34-й банк за розміром загальних активів // Finance.ua. – 2014. – 27 травня: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~1/0/all/2014/05/27/326682>

²⁰ Щодо здійснення тимчасової адміністрації банку: Лист Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 27 травня 2014 року № 21-2969/14 // Document.ua: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/shodo-zdiisnennja-timchasovoyi-administraciyi-banku-doc190747.html>

²¹ Оголошення про зміну уповноваженої особи Фонду на здійснення тимчасової адміністрації в ПАТ «КБ «Південкомбанк» // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 16 липня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

²² В публічне акціонерне товариство «Комерційний банк «Південкомбанк» запроваджено тимчасову адміністрацію // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 26 травня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

²³ Фондом гарантування вкладів фізичних осіб затверджено план врегулювання неплатоспроможного банку ПАТ «КБ «Південкомбанк» // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 22 липня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

²⁴ Оголошення про виплати вкладникам публічного акціонерного товариства «Комерційний банк «Південкомбанк» за договорами банківського рахунку (поточні та карткові рахунки) та за договорами банківського вкладу, строк дії яких закінчився по 26 травня 2014 р. включно // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 29 липня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

²⁵ Оголошення про зміну місцезнаходження ПАТ «КБ «Південкомбанк» [Електронний ресурс] // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 9 вересня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

²⁶ Оголошення про початок процедури ліквідації та призначення уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку ПАТ «КБ «Південкомбанк» // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 26 вересня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

²⁷ ПАТ «КБ «Південкомбанк» – банк, що ліквідується Фондом // Сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. – 2014. – 6 жовтня : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua/payments/pivdenkombank-76.html>

Резюме

Войтенко В. О. Адміністративно-правові засади здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період.

У статті досліджуються адміністративно-правові засади здійснення контролю банківських установ, зокрема визначення їх платоспроможності та введення тимчасової адміністрації в особливий період. Аналізується правове забезпечення поняття «особливий період». Визначаються питання, пов'язані із методологією організації банківського нагляду з боку Національного банку України в особливий період. Особлива увага звертається на нормативно-правове регулювання здійснення контролю банківських установ при їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період. Запропоновано шляхи удосконалення здійснення контролю банківських установ при визначенні їх платоспроможності та введенні тимчасової адміністрації в особливий період.

Ключові слова: адміністративно-правові засади, контроль, банківські установи, платоспроможність, особливий період.

Резюме

Войтенко В. А. Административно-правовые основы осуществления контроля банковских учреждений при определении их платежеспособности и введении временной администрации в особый период.

В статье исследуются административно-правовые основы осуществления контроля банковских учреждений, в частности, определение их платежеспособности и введение временной администрации в особый период. Анализируется правовое обеспечение понятия «особый период». Определяются вопросы, связанные с методологией организации банковского надзора со стороны Национального банка Украины в особый период.

Особое внимание обращается на нормативно-правовое регулирование осуществления контроля банковских учреждений при их платежеспособности и введении временной администрации в особый период. Предложены пути совершенствования осуществления контроля банковских учреждений при определении их платежеспособности и введении временной администрации в особый период.

Ключевые слова: административно-правовые основы, контроль, банковские учреждения, платежеспособность, особый период.

Summary

Voytenko V. Administrative and legal principles controlling banks to determine their ability to pay and the introduction of an interim administration in times of crisis.

The article deals with administrative law principles of control of banks, in particular, determining their ability to pay and the introduction of an interim administration in times of crisis. Analyzes the legal security concept of “special period”. Identify issues related to the methodology of organization of banking supervision by the National Bank of Ukraine in the special period. Special attention is paid to the legal regulation to control banks in their ability to pay and the introduction of an interim administration in times of crisis. The ways of improving the monitoring of banks to determine their ability to pay and the introduction of an interim administration in times of crisis.

Key words: administrative and legal principles, control, banks, solvency, special period.

Отримано 16.10.2014